

CVETOMIRSKI:

Martinčki.

el sem spomladi iz mesta; topel južen veter mi je pihljal v lica in me je sladko božal s svojo mehko dlanjo, kakor me je božala takrat v mladosti edinole materina dlan — sladko in mило. Solnce je z modrega neba gorko sijalo, in okna hiš, mimo katerih sem hitel, so se v svetli luči prijazno lesketala in me smehljaje pozdravljala. Že je bila prodrla pomlad s svojim solnčnočistim, otroškim veseljem tudi v mesta; ljudje, ki so me srečavali in dohajali, so se mi zazdeli nenadoma pomlajeni in nedeljsko-lepi, kakor od solnca očiščeni in brez madeža.

Kmalu je bilo mesto za menoј, in stopal sem po beli, z drobnim peskom posuti poti v klanec. Vsenaokrog po travnikih je že cvetelo in kipel v prvih močnih utripih toplega pomladanskega življenja. Zapazil sem nekje tik pota, pod majhnim leščevim grmom bele, bingljajoče zvončke, ki so se ozirali name tako veselo kakor majhni, belolični otroci z velikimi, radovednimi očmi; tudi trobentic je bilo ponekod že vse polno, in vijolic, modrih, tiho sanjajočih, opojno dišečih. Časih je poletel mimo mene preko bele poti poredno frfotajoč metuljček z rumenimi, nežnimi krili in mi je izginil za ovinkom izpred oči.

Pot se je spenjala z vsakim mojim korakom više in više, in dospel sem v nemirno šušteč gozdiček; temnozelenе smreke so mi za prijateljski pozdrav rahlo zašepetale, in tenke, srebrne breze, ki so stale v dolgi vrsti nedaleč od pota, so se mi poklonile globoko k tlom in završale s svojimi vrhovi.

Bil sem na vrhu holma. Pod menoј je prepevalo polje Ljubljansko prvo solnčno pesem pomladansko; prelepo je zlatilo solnce njive in travnike, kakor da se ne loči nikdar več od njih; preko zelene ravni je bežal ravno vlak, in zazdelo se mi je, da čujem iz drdrajočih voz vse potnike veselo vriskati.

Zavil sem na prisojino stran holma, kjer se je širila solnčna jasa, in sem legel pod šuštečo smreko tik grmovja na mehki mah; odpočiti sem se hotel od hoje in se ogreti nekoliko v pomladnem solncu.

»Kako dobro de solnce tem mojim starim kostem!« je zahreščal hipoma hripav, grčav glas za grmovjem.

Planil sem pokonci in pogledal preko nizkega grmičevja. Troje osivelih starcev je ležalo ono stran na tleh in se gredo kakor troje martinčkov, ki so se bili priplazili po dolgi zimi iz lukenj na gorko solnce: Klobuke so bili odložili vsi trije kraj sebe, in zdaj so se solnčili drug poleg drugega in se naslanjali s komolci ob tla.

Legel sem nazaj na mah in poslušal starce.

Prvi je rekel:

»Mislim sem, da me bo ta zima pobrala, pa me vendar ni; tako težko sem pričakoval pomladi, ker še sem imel nekoliko upanja, da ozdravim. In zdaj, ko je prišla pomlad, se počutim bolje; če Bog da, me bo to toplo solnce kmalu ozdravilo in mi pregnalo iz nog trganje.«

Rekel je drugi:

»Več let že hiram. Mnogokrat mi ni manjkalo dosti, da bi bil legel za vedno. Pa kadarkoli me je pozdravila prva južna sapa, kadarkoli mi je segla skozi okno pomlad v roko — vselej mi je odleglo. Zdaj mislim, da sem za eno leto zopet dober!«

Tretji pa je rekel:

»Blagor vama, ker imata skrbi le sama zase, ker vaju ne morejo skeleti bolečine drugih. — Lani je zbolela moja hčerka Milka — petnajst let šteje zdaj. Ne moreta si misliti, kako hudo mi je bilo, četudi sem bil sam bolan. Noč in dan sem mislil na svojega otroka in čakal, da se ga usmili vsaj pomlad. No, Bog me je vendar uslišal. Milka hodi že venkaj na solnce in vedno bolje ji je; še kak teden, pa bo zdrava kakor riba v vodi... Tudi meni že odlega, ko vidim svojega otroka malo bolj veselega. Da mi ozdravi pomlad otroka, četudi ležem jaz sam v grob...«

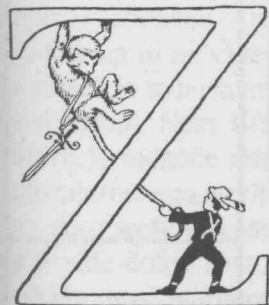
Tako so se razgovarjali ti trije starci-martinčki; solnce je sijalo milostno nanje in jih prijazno ogrevalo.

Po dolgem času sem se dvignil s tal in se odpravil s holma navzdol v mesto. Spotoma pa sem nehote premišljal o ljubezni tretjega starca, ki mu je bila ljubljena hčerka veliko dražja kakor lastno življenje.

ZAGER RAFAEL:

Sraka in jerebica.

lato žito se klanja po polju, in solnce pripeka. Mnogo živali in ptic prebiva med rumenimi žitnimi bilkami. Na sredi njive se dviga ponosito pokvečen slamnat mož, ki ima na glavi star, povaljan klobuk v strah pticam, ki zobljejo zrnje. A potepuški vrabec se ne boji tega junaka, ampak skače zmagonosno po njem in mu vleče izpod klobuka slamo, njegove možgane. Vrabčevi tovariši pa so se spravili nad zrnje. — Jerebica pa, ki ni nikakor

škodljiva ptica, si je napravila med bilkami primerno gnezdece in znesla vanje precej jajc. Izleglo pa se je manj mladičev, kakor je bilo jajc. Mladički so kmalu dorasli in hrabro stopali za materjo, ki je hodila v boj na črvičke.